

NOVOSTI S 2. HRVATSKOG GERONTOLOŠKOG KONGRESA S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Goran Perko, Diana Mihok, Ana Puljak, Matijana Grgić, Hrvoje Radašević
CENTAR ZA GERONTOLOGIJU ZZJZGZ

U Opatiji od 8. do 12. ožujka 2006. g. održan je 2. hrvatski gerontološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji Centra za gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo Grada Zagreba, Hrvatskog društva za gerontologiju i gerijatriju HLZ-a i Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje Grada Zagreba.

Na Kongresu je sudjelovalo oko 600 stručnjaka različitih profila koji se bave zaštitom zdravlja starijih osoba iz Hrvatske i Europe, a 222 sažetka tiskana su u posebnom izdanju suplementa Liječničkog vjesnika, kao knjiga sažetaka.

Na Kongresu su prikazana iskustva i rezultati gerontoloških istraživanja koji se odnose na četiri glavne teme kongresa: Gerontologija i prevencija za starije osobe u svijetu i u Hrvatskoj; Gerijatrija s konkretnim primjerima iz prakse i projekcija gerijatrijske i gerontološke djelatnosti; Razvoj ekonomije i gospodarstva tijekom starenja pučanstva i mirovinski fondovi; Znanstvene spoznaje o teorijama starenja.

Osobitu pažnju izazvalo je izuzetno izlaganje uvaženog znanstvenika i akademika **Miroslava Radmana** o *Genomu starenja i starenju genoma*, koji je istaknuo kako se čini da je starenje posljedica isključenja ili slabljenja molekularnih sistema za održavanje stanične molekularne mašinerije i ne predstavlja aktivan čin. Ti sistemi uključuju održavanje gena i proteina. Zato u procesu starenja somatskih stanica dolazi do akumulacije somatskih mutacija i abnormalnih proteinskih agregata. U predavanju *Dinamika telomera tijekom starenja i karcinogeneze*, doc. dr. sc. **Ivica Rubelj** ukazao je na rezultate laboratorija Instituta Ruđer Bošković iz Zagreba koji je, uz nekoliko svjetski poznatih laboratorija, potvrdio kako naglo skraćivanje pojedinih telomera dovodi do *sindroma naglog staničnog starenja*, a ne ubrzano skraćivanje svih telomera kako je do sada sugerirano u literaturi.

Prof. dr. **Joseph Troisi** -direktor Europskog centra za gerontologiju i gerijatriju Sveučilišta na Malti u svom izlaganju istaknuo je izraziti nedostatak stručnog osoblja na području starenja. Stoga se u oba akcijska plana o starenju, donesenih u Beču 1982. i Madridu 2002. godine, jasno ističe kako se izobrazba i usavršavanje u različitim područjima starenja treba provoditi na svim razinama društva. Dr. **Ivanka Radman** iz Švicarske imala je izuzetno zanimljivo izlaganje o *Smetnjama ponašanja u demenciji* u okviru kojeg posebno treba istaknuti novosti u pristupu terapiji starijih osoba s demencijom. Tako osnovni principi psihofarmakoterapije glase: „Start low and go slow“, jednostavno doziranje – monoterapija, manja ciljna doza, česti pregledi, a u liječenje obavezno trebaju biti uključeni članovi obitelji. Dr. **Zvonimir Šostar** prezentirao je *Gerontološki Centar - Zagrebački model uspješne prakse izvaninstitucijske skrbi za starije osobe*. Dr. Šostar je također objavio da se u roku od najviše dvije godine planira otvaranje zagrebačke gerijatrijske bolnice, po uzoru na Gerijatrijsku bolnicu u Grazu. Posebice treba istaknuti izlaganje mr. sc. **Ane Habjanič**, koja je prezentirala rezultate provedbe Bilateralnog međudržavnog znanstvenog projekta između Slovenije i Hrvatske: „*Gerontološki centri – izvaninstitucijska*

skrb za starije ljude u Hrvatskoj i Sloveniji 2005./2006. god." Istaknuto je kako će Gerontološki centri u Mariboru koristiti upravo *Zagrebački model uspješne prakse izvaninstitucijske skrbi za starije osobe* koji se već provodi u Gradu Zagrebu i Hrvatskoj za što je zaslužan ugledni zagrebački pročelnik dr. Zvonimir Šostar.

U prostorijama Kongresa su bila izložena i 104 postera, a najkvalitetniji od njih su i nagrađeni. Prvu nagradu je dobila grupa autora: Vazdar Lj., Kolarić V. i Videk S. iz Bolnice za plućne bolesti i TBC „Klenovnik“ za poster pod naslovom: „Uhranjenost pulmoloških bolesnika starije životne dobi“.

U sklopu 2. hrvatskog gerontološkog kongresa s međunarodnim sudjelovanjem organiziran je i Okrugli stol o prijedlogu Nacrta: „*Konvencija o zaštiti zdravlja starijih osoba u Hrvatskoj*“. U skladu sa stručnim interesom za trajnom izobrazbom iz gerontologije i gerijatrije predloženo je pokretanje procedure o proglašenju Centra za gerontologiju ZZJGZ-a regionalnim edukacijskim centrom za ovaj dio Europe.

Akcijske mjere i zaključci Okruglog stola 2. hrvatskog gerontološkog kongresa s međunarodnim sudjelovanjem postati će sastavnicom Konvencije o zaštiti zdravlja starijih osoba u Hrvatskoj čija će konačna izradba biti prosljeđena u Saborsku proceduru, s glavnim nositeljem Referentnim centrom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske za zaštitu zdravlja starijih osoba.

Objavljene su i 3 publikacije:

1. ***Posebno izdanje - suplement Liječničkog vjesnika – LIJEČ VJESN 128 (Supl.1)***, indeksiranog u Excerpta Medica, koji se sastoji od 222 recenzirana sažetka objavljenih na 203 stranica ovog prestižnog časopisa.
2. ***Posebni gerontološki broj indeksiranog časopisa MEDICUS 2/05***, indeksiranog u EMBASE/Excerpta Medica, čiji je gost urednik prim. dr. Spomenka Tomek-Roksandić.
3. ***Vodič za starije građane grada Zagreba***

Na kraju je proveden i evaluacijski upitnik o uspješnosti kongresa te o prijedlozima budućih gerontoloških i gerijatrijskih tema za 3. hrvatski gerontološki kongres s međunarodnim sudjelovanjem.